

1. Obiekt

ZESPÓŁ ARCHITEKTONICZNY KOŚCIOŁA ŚW. WOJCIECHA

448

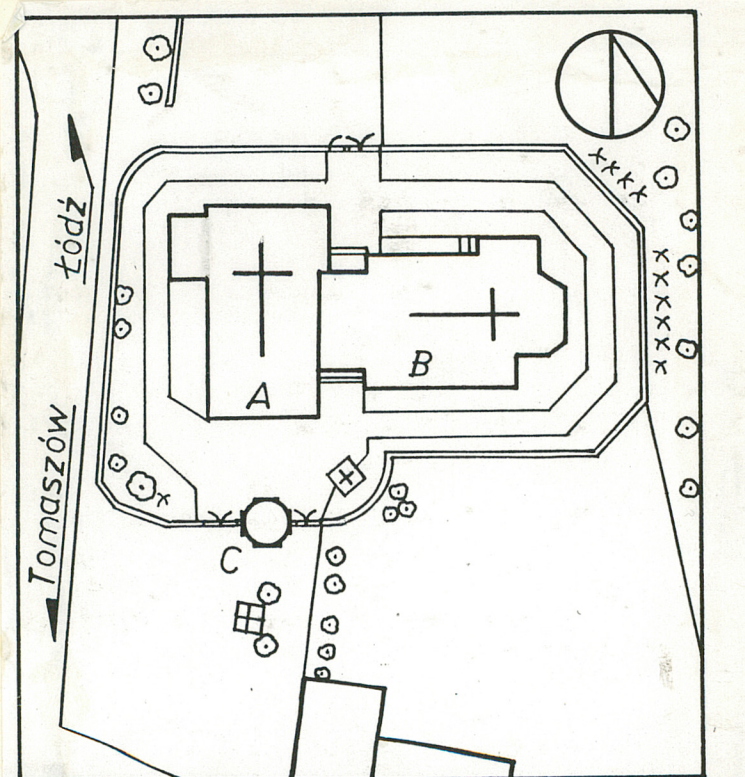
2. Czas powstania

III poł. XVII w.
pocz. XIX w.,
III poł. XX w.

3. Miejscowość

Ujazd

11.

SYTUACJA 1:1000

0 30m

A - kościół B - nowa część kościoła
C - dzwonnica

4. Adres

97-170 Ujazd
ul. Kościelna

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

Piotrków Tryb.

województwo

Ujazd

gmina

pow. TOMASZÓW MAZ.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1. VI. 1975 r.

województwo

Łódź

powiat

Brzeziny

8. Właściciel i jego adres

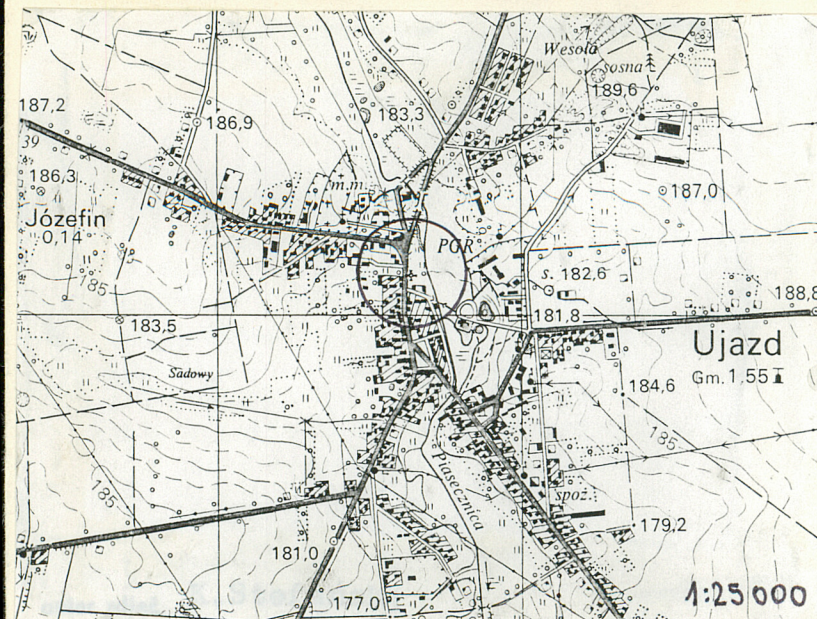
Parafia rzym.-kat.
św. Wojciecha
97-170 Ujazd
ul. Kościelna 29

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

wpis do 28/14 27.05.1967
opisownia 44/372 27.05.1967
Nr data

data wykonania sierpień 1996

miejsce przechowywania negatywów PSOZ w Piotrkowie Tryb.

Historia: Parafia erygowana w 1429r. Kościół pierwotny powstał ok. 1420r. rozebrany 1675. Obecny kościół św. Wojciecha powstał 1674-76 z fundacji abpa gnieźnieńskiego Andrzeja Olszowskiego. Na początku XIXw. wzbogacony dzwonnica flankowana bramkami wjazdowymi. W 1892r. od zach. do budowano mauzoleum rodziny Ostrowskich z kryptą, wg. projektu warszawskiego architekta, budowniczego diecezji kujawsko-kaliskiej, Konstantego Wojciechowskiego. W latach 1987-93 do starego kościoła dobudowano od wsch. część nową wg projektu łódzkiego architekta Aleksego Dworczaka, powiększając przy tym od wsch. plan przykościelny. Od czasu oddania nowej części kościoła stara nie jest użytkowana.

Styl: Kościół św. Wojciecha - barok, dzwonnica - klasycyzm z elementami neogotyku, kaplica Ostrowskich - neorenesans, nowa część - modernizm.

Usytuowanie: Zespół usytuowany w pñ. części osady przy rozwidleniu drogi w kierunku Łodzi i Skierniewic /ul. Kościelna/, w otoczeniu rzadkiej zabudowy małomiasteczkowej. Od wsch. zespół parkowy z neogotyckim pałacem Ostrowskich, odgradzony rzeczką Piasecznicą. Od zach., po drugiej stronie ulicy dawna i nowa plebania z ogrodem. 0.200m na pñ.-zach. cmentarz parafialny.

Materiał i konstrukcja: Obiekty zespołu murowane z cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej, tynkowane. Nowa część kościoła konstrukcji żelbetowej z wypełnieniem ceglany tynkowana. Dachy kryte blachą cynkową i ocynkowaną.

Plan: Główną część zespołu tworzy kościół św. Wojciecha na planie prostokątnym z węższym prezbiterium zamkniętym prosto, flankowanym prostokątnymi aneksami zakrystii i kaplicy Ostrowskich. Od wsch. do muru nawy przylega nowa część kościoła o jednej szerokiej nawie na planie prostokąta, z węższym trójbocznie zamkniętym prezbiterium, z aneksem od pñ. Na osi fasady starej części kościoła usytuowana dzwonnica flankowana bramkami wjazdowymi. Całość założenia na planie zbliżonym do litery L, ze skrzydłem dłuższym od wsch., otoczona murem parkanem, zach. i wsch. zadrzewienie. W narożu pñ.-wsch. pomnik.

Bryła: Dominujący akcent stanowi bryła starej części kościoła z wysokimi dachami dwuspadowym nad nawą i trójspadowym nad prezbiterium. Niższe zakrystia i kaplica przy prezbiterium. Nowa część kościoła nakryta dachem dwuspadowym z poprzecznymi dachami poprzecznymi nad bocznymi portalami nawy, niższy dach nad prezbiterium. Podpiwniczenie w partii prezbiterialnej nowego kościoła.

Dzwonnica: Na planie koła z płytkimi ryzalitami na osiach głównych, tworzącymi zarys krzyża greckiego. Elewacje boniowane. Dołem ława cokołowa, w zwieńczeniu gzyms profilowany z kroksztynami. Ryzalitty o kształcie płaskich portali zwieńczonych trójkątnymi frontonami o profilowanych gzymsach. Od pñ. prostokątny otwór drzwiowy, drzwi dwuskrzydłowe płycinowe, wyżej nadświetle osłonięte żaluzją. Od pñ. prostok. płycina, od wsch. i zach. półkoliste nisze, na ich osi dołem murek parkanu. Na wysokości dolnego gzymsu frontonów elewację obiega wąski gzyms kordonowy. Ponad frontonami prosto wycięte ostrołuczne otwory wypełnione drewnianymi żaluzjami, elewacja lekko spłaszczona. Dach stożkowy 16-połaciowy zwieńczony prostym krzyżem na kuli. Wewnętrzne ściany nietynkowane, posadzka z płyt kamiennych. Wnętrze wypełnia konstrukcja belkowa do zawieszenia dwóch dzwonów - jeden z nich z napisem fundacyjnym Kaspra Denhoffa z I poł. XVII w. Na górę schody drewniane drabinowe. Wieża otwarta.

Powierzchnia: 12,6m², kubatura: ok. 70m³.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja - dobudowa nowej części kościoła połączona z budową nowego parkanu murowanego od strony wsch. i urządzeniem terenu, 1987-1993		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan poszczególnych elementów zespołu dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Opis stanu technicznego starego kościoła, inż. Wacław Filipowicz 1989 - arch. parafialne
Dokumentacja techniczna nowej części kościoła, mgr inż. arch. Aleksy Dworczak, 1986 - arch. parafialne

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. II, z. 1, s. 19-20
Diecezja Łódzka, Łódź 1987, s. 330-332
Archidiecezja Łódzka, Informator, Łódź 1996, s. 389-396

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

Wypełnił

dr Krzysztof Stefański

imię i nazwisko

listopad 1996

data

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

1. Miejscowość

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Spis ilustracji:

1. Widok od płn.
2. Widok od płn.-wsch.
3. Dzwonnica od płd.-zach.
4. Dzwonnica od płn.-zach.
5. Dzwonnica od płn.-wsch.
6. El. płn. dzwonnicy z wejściem gł.

Wkładkę założył:

(imię, nazwisko data)

Miejsce przechowywania negatywów:

